

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/100/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2624209493
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2624209493.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačaja a sudcov JUDr. Ľuboslavy Vankovej a Mgr. Matúša Staríčka, v právnej veci navrhovateľky: 1/ A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom B. C. D. E. XXXX/X, B., 2/ F. G., nar. XX.X.XXXX, bytom B. C. D. E. XXXX/X, B., zast. matkou: A. B., bytom B. C. D. E. XXXX/X, B., proti povinnému: A. G., nar. XX.X.XXXX, bytom F. H. XXXX/X, B., zast. advokátkou: JUDr. Mária Trylčová, J. Kráľa 738/12, Senica, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní povinného proti uzneseniu Okresného súdu Senica č. k. 3C/22/2024-71 zo dňa 19.4.2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. a II. **m e n í t a k**, že návrh navrhovateľky 1/ na nariadenie neodkladného opatrenia uložením povinnosti povinnému nekontaktovať ju písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami a nepribližovať sa k nej na vzdialenosť menšiu ako 10 m **z a m i e t a**.

II. Povinnému sa **p r i z n á v a** voči navrhovateľke 1/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým výrokom I. uložil povinnému, aby nekontaktoval navrhovateľku 1/ písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami; výrokom II. mu uložil povinnosť, aby sa na vzdialenosť menej ako 10 metrov nepribližoval k navrhovateľke 1/, s výnimkou súdnych a vyšetrovacích úkonov vo veciach týkajúcich sa strán konania a v čase styku povinného s navrhovateľkou 2/; výrokom III. vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol; výrokom IV. uložil povinnému povinnosť zaplatiť navrhovateľke 1/ náhradu trov konania v rozsahu 100 % a výrokom V. nepriznal povinnému právo na náhradu trov konania voči navrhovateľke 2/.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. f/ a g/, § 329 ods. 1 a 2, § 332 ods.1, § 334, § 336 ods.1, § 337 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

3. Vecne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že tento je čiastočne dôvodný. Prvoinštančný súd bol toho názoru, že odôvodnenosť potreby neodkladne upraviť pomery medzi stranami je v časti výroku I. uznesenia súdu prvej inštancie zo strany navrhovateľky 1/ rade riadne preukázaná, a to listinnými dôkazmi (SMS správy, správy z WhatsApp od mája 2023 do 29.3.2024, výpisy z hovorov, e-mailová komunikácia medzi žalobkyňou a žalovaným, oznámenie skutočností nasvedčujúcich spáchanie trestného činu zo dňa 21.3.2024), ktoré preukazujú dôvodné obavy o bezpečnosť, slobodu, telesnú a duševnú integritu navrhovateľky 1/. Správanie povinného a stúpajúca tendencia jeho neprijateľného správania vyvoláva dôvodnú obavu, že bude v konaní ohrozujúcim telesnú a duševnú

integritu navrhovateľky 1/ pokračovať. Správanie povinného negatívne ovplyvňuje každodenný život navrhovateľky 1/, ktorá bez zásahu štátnej autority nemôže žiť svoj život pokojne, bez strachu a bez prenasledovania povinným. Navrhovateľka 1/ vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadala, aby bola povinnému uložená aj povinnosť nepribližovať sa k nej na vzdialenosť menšiu ako 150 metrov, čomu súd prvej inštancie nevyhovel, nakoľko vzdialenosť 150 metrov je k dosiahnutiu účelu neodkladného opatrenia zjavne neprimeraná, preto, ako vyplýva z výroku II. uznesenia súdu prvej inštancie uložil povinnému nepribližovať sa k navrhovateľke 1/ na vzdialenosť menej ako 10 metrov, čo v danom prípade považoval za dostatočné. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, nakoľko z návrhu ani z predložených listinných dôkazov nemal dostatočne preukázané, že by správanie povinného voči navrhovateľke 2/ vyvolávalo dôvodnú obavu o jej život alebo zdravie. Vzhľadom na nízky vek navrhovateľky 2/ je predpoklad, že táto bude väčšinu času v prítomnosti navrhovateľky 1/ (matky), vo vzťahu ku ktorej vyhovel nariadeniu neodkladného opatrenia, preto nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu ním určenom je dostačujúce, pretože nariadeným neodkladným opatrením uložené povinnosti povinnému sa budú vzťahovať aj na navrhovateľku 2/. V zmysle § 336 ods. 1 C.s.p. neuložil navrhovateľke 1/ povinnosť, aby podala žalobu vo veci samej, nakoľko v danom prípade je predpoklad, že nariadením neodkladného opatrenia možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami konania.

4. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Navrhovateľka 1/ mala v konaní plný úspech, nakoľko prišlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, preto uložil povinnému, aby jej zaplatil náhradu trov konania v rozsahu 100%. Navrhovateľka 2/ nebola úspešná, preto by náhrada trov konania prislúchala povinnému, nakoľko však tomuto preukázateľne žiadne trovy nevznikli, preto mu náhradu trov konania voči navrhovateľke 2/ nepriznal.

5. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie čo do vyhovujúcej časti (výrok I. a II.) a závislého výroku o trovách konania (výrok IV.) podal odvolanie povinný, navrhol, aby ho odvolací súd zmenil tak, že návrh navrhovateľky 1/ na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietne a zároveň uloží jej povinnosť nahradiť mu trovy konania v rozsahu 100 %. Odvolanie odôvodnil tým, že mu súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1, písm. b) C.s.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1, písm. f) C.s.p.), a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1, písm. h) C.s.p.). Uviedol, že tvrdenia navrhovateľky 1/ uznesenie súdu prvej inštancie je nesprávne z nasledujúcich dôvodov:

- a) súd prvej inštancie sa pred nariadením neodkladného opatrenia neoboznámil s obsahom spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 25P/15/2024;
- b) súd prvej inštancie vydaným neodkladným opatrením zasahuje do rodičovských práv a povinností žalovaného a zároveň do práv maloletej navrhovateľky 2/;
- c) súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie žiadnym konkrétnym konaním povinného zasahujúcim do sféry navrhovateľky 1/ a
- d) súd prvej inštancie napriek kolízii záujmov navrhovateľky 1/ neustanovil maloletej navrhovateľke 2/ kolízneho opatrovníka.

Na Okresnom súde Senica, pracovisko Skalica prebieha pod sp. zn. 25P/15/2024 konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej F. G., nar. XX.X.XXXX, ktoré úzko súvisí s konaním Okresného súdu Senica sp. zn. 3C/22/2024. Súd prvej inštancie sa mal pred vydaním neodkladného opatrenia oboznámiť s obsahom spisu sp. zn. 25P/15/2024 (povinný predložil ako prílohy odvolania ním podané /otec navrhovateľky 2/ v predmetnom súdnom konaní). Zároveň Okresný súd Senica v konaní sp. zn. 25P/9/2024 vydal neodkladné opatrenie vo veci jeho styku (stretávania sa) s mal. F. G. (navrhovateľka 2/), voči ktorému nepodával opravný prostriedok, nakoľko navrhovateľka 1/ po dovtedajších obštrukciách vo veci jeho stretávania sa s dcérou musí rešpektovať aspoň takto nariadený styk. V konaní sp. zn. 25P/15/2024 sa domáha zverenia maloletej F. do osobnej starostlivosti s ohľadom na nepriaznivý psychický stav navrhovateľky 1/, ako aj s ohľadom na zistenia psychológa vyplývajúce zo správy Equilibrium s.r.o., Sotinská 1558, 905 01 Senica. Navrhovateľka 1/ dlhodobo navštevovala psychiatra, pričom jej psychické zdravie bolo nepriaznivé bez ohľadu na ich partnerský vzťah, keď trpí psychickými problémami, jej osobnosť je emocionálne nezrelá a zdravý osobnostný vývoj maloletej F. je v jej osobnej starostlivosti ohrozený. Dôrazne poprel tvrdenia navrhovateľky 1/ o akomkoľvek násilnom správaní, alebo o tom, že by sa jej vyhrážal psychiatrickým liečením alebo trestným konaním. V minulosti navrhovateľka 1/navštevovala psychiatra, brala lieky (avšak prestala ich z vlastnej vôle brať), taktiež

ju počas spolužitia za účelom zachovania rodiny prosil o spoločnú návštevu terapeuta. S ohľadom na vyhrážky navrhovateľky 1/ voči jeho staršej dcére I. G. podal trestné oznámenie, ktoré predložil v prílohe k odvolaniu (uznesenie ORPZ Senica ČVS: ORP-27/SE-SE-2024 zo dňa 19.3.2024). Od opustenia spoločnej domácnosti navrhovateľkou 1/ neuznáva jeho rolu ako otca v živote ich dcéry F., styk s dcérou mu určovala vo veľmi obmedzenom rozsahu a autoritatívnym spôsobom bez ohľadu na to, majú rovnoprávne postavenie ako rodičia maloletej. Obmedzovaním styku mienila zničiť pozitívny vzťah ich dcéry F. k nemu. Až na základe poradenského procesu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, na ktorý úrad sa obrátil so žiadosťou o pomoc, začala (hoci stále obmedzene) styk povoľovať. S navrhovateľkou 1/ a ich dcérou F. (navrhovateľka 2/) sa (okrem preberania a odovzdávania dieťaťa v zmysle neodkladného opatrenia) osobne stretáva len v škôlke a raz do týždňa na krúžku (tanečnej), kde sa s dcérou F. chvíľu pred začiatkom hodiny hrá. Aj s ohľadom na žiadosti dcéry, takto to dcére F. vyhovuje a realizuje tieto stretnutia najmä pre jej pozitívne reakcie. Ich dcéra F. má štyri roky a v danom veku je pre zachovanie vzájomného vzťahu dôležitý hoci aj krátky, avšak častý kontakt s tým rodičom, ktorý s dieťaťom nežije v spoločnej domácnosti. Realizáciou stretnutí teda napĺňa predpoklady pre zdravý emocionálny vzťah s dcérou F. k nemu. Jeho úmyslom nie je osobne, ani telefonicky obťažovať navrhovateľku 1/, telefonický kontakt medzi rodičmi ohľadom dcéry F. je vzájomný, iniciovaný tak ňou, ako aj ním. Nemá v úmysle ani obnoviť partnerský vzťah (hoci v minulosti tento úmysel mal a urobil všetko preto, aby sa ich problém vyriešil), ale len zachovať komunikáciu medzi rodičmi. Nie je vulgárny, nenadáva navrhovateľke 1/, naopak takýto spôsob komunikácie je vlastný navrhovateľke 1/, vzhľadom na jej hlboko nenávistné postoje voči jeho staršej dcére I. G. (komunikácia v prílohe odvolania). Všetky jeho stretnutia s navrhovateľkou 1/ sa dejú na verejných priestranstvách – v škôlke za prítomnosti pracovníčok a iných rodičov a na tréningoch za prítomnosti lektoriek a iných rodičov. Navrhovateľka 1/ však nikde nenavrhol výsluch týchto potencionálnych svedkov, ak by sa správval počas týchto momentov k nej nevhodne, existovalo by značné množstvo svedkov tohto správania Počas stretnutí sa venuje dcére F., nijako nepodnecuje navrhovateľku 1/ k rozhovorom, nenadáva jej, nič jej nevyčíta a práve naopak, snaží sa udržať kľudnú atmosféru. V neodkladnom opatrení súd prvej inštancie neuviedol, akým konkrétnym konaním ohrozuje telesnú alebo duševnú integritu navrhovateľky 1/, pretože s ohľadom na závažnosť zásahu súdu prvej inštancie nariadeným neodkladným opatrením do jeho rodičovských práv a povinností ako otca má za to, aby jeho konkrétne konanie bolo takto vymedzené. Nemožno predsa, pokiaľ ide o rodičov, ktorí spolu z tohto titulu musia komunikovať, vylúčiť akúkoľvek komunikáciu. Ide v zásade aj o iný spôsob zákazu styku otca s dieťaťom, on ako otec, ktorý sa o dcéru osobne nestará, má mať aj právo na pravidelný telefonický kontakt s dcérou F., ktorý ale môže vzhľadom na vek dieťaťa realizovať len cez matku (navrhovateľka 1/). Predmetné neodkladné opatrenie ho obmedzuje v tom, aby zavolať nielen navrhovateľke 1/, ale aj dcére F. – napríklad v situácii, kedy dieťa bude choré a osobný styk podľa neodkladného opatrenia sa nebude môcť uskutočniť. Nariadeným neodkladným opatrením má nariadený aj faktický zákaz zúčastniť sa na akýchkoľvek aktivitách dieťaťa v škôlke v záujmovom krúžku – besiedky, súťaže, verejné vystúpenia, ktoré aktivity sú rodičom prístupné. Keďže na strane navrhovateľa vystupuje aj ich maloletá dcéra F., namieta kolíziu záujmov medzi navrhovateľkou 1/ a navrhovateľkou 2/. Maloletá F. mala byť zastúpená kolíznym opatrovníkom, ktorého jej však súd prvej inštancie neustanovil. Súd prvej inštancie na základe predložených dôkazov nesprávne posúdil naliehavosť pre nariadenie neodkladného opatrenia a neprihliadol na skutočnosť, že sa vedie konanie o úpravu práv a povinností k maloletej navrhovateľke 2/, kde sa domáha zverenia maloletej do osobnej starostlivosti a nariadeným neodkladným opatrením sa v značnej miere zasahuje do výkonu jeho rodičovských práv a povinností, pretože neodkladné opatrenie má za účel vylúčiť ho z výchovného pôsobenia na navrhovateľku 2/ a znemožniť mu tak budúce zverenie maloletej F. do jeho osobnej starostlivosti. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne a zároveň uloží navrhovateľke 1/ nahradiť mu trovy prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu.

6. K odvolaniu povinného sa vyjadrila navrhovateľka 1/, ktorá uviedla, že námietky povinného považuje za účelové, keď neuniesol dôkazné bremeno a opiera ich len o vlastné fabulatívne vyjadrenia, ktorými de facto ani de iure nič nepreukazuje. Povinný sa snaží obsahom svojho odvolania vytvoriť o nej nový obraz a o jej „ Istivom " úmysle podať neodkladné opatrenie založenom na fabulatívnych skutočnostiach, za účelom dosiahnutia vlastného cieľa, obmedzenia ho na výkone jeho rodičovských práv, avšak žiadnym relevantným spôsobom nepreukazuje, okrem jeho snahy poukázať na prebiehajúce konanie vo veci samej o úprave práv a povinností k maloletej F.. Reálny dôvod súdu prvej inštancie, že súdny spis z konania 25 P /15/2024 vo veci úpravy práv a povinností k maloletej F. nepripojil do tohto konania a neprihliadal na neho v tomto konaní bol ten, že je zjavne nesúvisiaci s touto

prejednávanej vecou a súd z jej návrhu považoval celkový skutkový stav v kumulácii s pripojenými listinnými dôkazmi za dostatočne osvedčený ako najpravdepodobnejší resp. nemal pochybnosti o jeho pravdepodobnosti. Sama navrhovala, aby bol do tohto konania zabezpečený súdny spis sp. zn. 25P/15/2024. Z podaného odvolania je evidentné, že sa povinný snaží spochybniť jej starostlivosť o maloletú ako matky, čo nevylučuje nesprávnosť posúdenia jeho konania a správania sa voči nej súdom. Pre rozhodovanie o tomto neodkladnom opatrení nie je opodstatnený spôsob a rozsah starostlivosti toho ktorého z rodičov o maloletú ale to, aký spôsobom sa k nej povinný správa. Žalobkyňa má za to, že z listinných dôkazov spočívajúcich v kvantách správ a hovorov povinného, ako aj popisu jednotlivých skutočností jednoznačne vyplýva opak. Povinný nekomunikuje, na rozdiel od nej, výhradne len o spôsobe starostlivosti o maloletú, ale ju emocionálne vydiera, vplýva na ňu, ponížuje, aj keď diplomatickým spôsobom. Takýmto spôsobom zasahuje do jej osobnej a duševnej integrity, čo podľa nej jednoznačne vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia, aj keď z interpretácie povinného v odvolaní vyplýva, že absentuje takéto výslovné uvedenie. To, že je jej vlastnejší vulgárny spôsobom vyjadrovania nepopiera avšak s povinným tak komunikovala ešte pred inkriminovaným obdobím, v rámci spolužitia. V súčasnosti ako matka, na rozdiel od povinného s ním komunikuje výhradne len o starostlivosti o maloletú, plniac si tak informatívnu povinnosť o podstatných náležitostiach starostlivosti voči povinnému ako otcovi, a to neagresívnym spôsobom. Súd prvej inštancie uložil povinnému zákaz priblíženia sa k nej do vzdialenosti menšej ako 10 m, preto mu nič nebráni, aby sa na aktivitách maloletej zúčastňoval, tak aby len dodržiaval stanovenú vzdialenosť. Stotožňuje aj s trvalým charakterom takéhoto zákazu, nakoľko inak úprava styku maloletej s otcom by absolútne stratila svoj význam a účel, ak by sa s maloletou takýmto jemu vlastným spôsobom domáhal prítomnosti maloletej aj v iný ako súdom ustanovený čas pro futuro. Navrhla, aby odvolací súd uznesenie Okresného súdu Senica zo dňa 19. 4. 2024, č.k.3C/22/2024-71 potvrdil, nakoľko je vo výroku vecne správne.

7. Povinný v odvolacej replike zotrval na svojom návrhu v odvolacom konaní, uviedol, že s vyjadrením navrhovateľky 1/, že konanie sp. zn. 25P/15/2024 nesúvisí s prejednávanou vecou nemožno súhlasiť, pretože ako sa uvádza v samotnom pôvodnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 2.4.2024, všetky jeho pokusy o kontaktovanie navrhovateľky 1/ súviseli s dcérou a teda aj vzťahu maloletej k matke a jej starostlivosti o ňu. Robil tak na základe toho, že navrhovateľka 1/ trpí psychickými problémami, jej osobnosť je emocionálne nezrelá. Zdravý osobnostný vývoj maloletej F. je v jej osobnej starostlivosti ohrozený. S vyjadrením navrhovateľky 1/ o jej emotívnosti a vulgárnosti, možno len súhlasiť, sama v predloženej dôkazke č.1 (SMS screenshot zo dňa 10.7.2021) k svojmu vyjadreniu demonštruje svoje hrubé expresívne a vulgárne vyjadrovanie, ďaleko za hranicou slušných medziľudských vzťahov, a ako sama uviedla, za podobné konanie už bola prejednávaná v trestnom a priestupkovom konaní.

8. Navrhovateľka 1/ v odvolacej duplike uviedla, že sa v plnom rozsahu pridáva všetkých skutočností, ktoré uviedla vo vyjadrení voči odvolaniu povinného. Jej duševný resp. psychický stav nebol žiadnym vierohodným spôsobom doposiaľ spochybnený, jedná sa len o tvrdenia povinného, na ktorých je založená jeho procesná taktika, tak ako si ju od počiatku uplatňuje v rámci konania vo veci samej, ako aj všetkých ostatných konaniach s tým súvisiacich.

9. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie povinného je dôvodné.

10. V prvom rade treba uviesť, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí označil strany ako „žalobkyňa“ a „žalovaný“, s ktorým označením nemožno bezvýhradne súhlasiť, nakoľko v danej veci ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej. Vzhľadom na to, že ide o návrhové konanie, prichádza do úvahy označiť stranu, ktorá podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako „navrhovateľka“ a druhú stranu, t. j. tú, voči ktorej smeruje návrh na uloženie zákazu vstupu do domu a priblíženia sa ako „povinný z neodkladného opatrenia“, resp. skráteno „povinný“. Odvolací súd preto vo svojom uznesení označoval strany ako „navrhovateľka“ a „povinný“, ktorí sú totožnými subjektami s tými, ktoré súd prvej inštancie označil za „žalobkyňa“ a „žalovaný“.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i odvolacie argumenty povinného bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle výroku I. a II. uznesenia súdu prvej inštancie napadnutého odvolaním povinného.

12. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potreba bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. g/ a h/ C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby g/ písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená; h/ sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

14. Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (Ústava č.460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „ústava“) nikoho nemožno mučiť, ani podrobiť krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

15. Podľa čl. 19 ods. 1, 2 Ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena a každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

16. Podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č.209/1992 Zb. ďalej len „dohovor“) nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

17. Podľa čl. 3.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach „ ochranné opatrenie “ je akékoľvek rozhodnutie bez ohľadu na jeho názov, nariadené vydávajúcim orgánom členského štátu pôvodu v súlade s jeho vnútroštátnym právnym poriadkom, ktorým sa osobe predstavujúcej riziko ukladá jedna alebo viacero nasledujúcich povinností s cieľom chrániť inú osobu, ak môže byť ohrozená telesná alebo duševná integrita tejto inej osoby: a) zákaz alebo úprava vstupu na miesto, kde má chránená osoba pobyť, kde pracuje, alebo ktoré pravidelne navštevuje alebo kde sa pravidelne zdržiava; b) zákaz alebo úprava kontaktu s chránenou osobou akýmkoľvek spôsobom vrátane telefonického kontaktu, elektronickej alebo riadnej pošty, faxu alebo iných prostriedkov; c) zákaz alebo úprava približovania sa k chránenej osobe bližšie ako na určenú vzdialenosť.

18. Neodkladným opatrením sa sleduje procesná ochrana porušeného alebo ohrozeného práva do doby využitia procesných mechanizmov, slúžiacich na realizáciu práva na súdnu ochranu, bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého žalujúca strana žiada. Nepriznáva sa ním žiaden nárok a pri jeho nariaďovaní prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Je možné ho nariadiť, tak v štádiu pred začatím konania, počas konania ako aj po jeho skončení. Účelom neodkladného opatrenia je bezodkladná úprava pomerov strán sporu a podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez bezodkladnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu, ktorá podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ohrozené, príp. že by bola ohrozená exekúcia. Preto je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Je nutné vychádzať z naliehavosti a nutnej potreby bezodkladnej úpravy pomerov, ktorá je osvedčená iba vtedy, ak sa preukáže existencia takých konkrétnych úkonov strany sporu, voči ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, v dôsledku ktorých sa strana, ktorá podáva návrh na neodkladné opatrenie, môže dôvodne obávať nenapraviteľnej alebo len ťažko napraviteľnej ujmy na jej strane. Splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení navrhovateľa, no je potrebné tieto tvrdenia osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti, keď pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania. Žalobca osvedčuje (hodnoverne) dôvodnosť a trvanie chráneného nároku (nároku vo veci samej), ako i potrebu neodkladnej úpravy pomerov pričom pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 C.s.p.).

20. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity sa preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené. Ohrozenej osobe sa poskytuje pomerne rýchla ochrana, aby nemusela opúšťať svoje obydlie (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/355/2012). Možno pritom spravidla vychádzať iba z tvrdení strán konania, záznamov polície, keďže stanovisko žalovanej strany je obvykle v zásade protichodné.

21. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. Z hľadiska práva na spravodlivý proces, ktoré musí byť bezpodmienečne rešpektované aj v konaniach o neodkladných opatreniach potom platí, že skutkové okolnosti relevantné pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musia byť dostatočne osvedčené v potrebnej kvalite a rozsahu.

22. Osobitnej povahe neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní. Riadne dokazovanie v zmysle § 185 C.s.p. súd nevykonáva, pri rozhodovaní vychádza z návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania (in Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 1106).

23. Na základe skutkových tvrdení navrhovateľky 1/ súd prvej inštancie vyhovel jej návrhu uložením povinnosti povinnému nekontaktovať ju písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami a nepribližovať sa k nej na vzdialenosť menej ako 10 metrov, s výnimkou súdnych a vyšetrovacích úkonov vo veciach týkajúcich sa strán konania a v čase styku povinného s navrhovateľkou 2/, keď vec právne posúdil tak, že ide o neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. g/ a h/ C.s.p.

24. K námietkam strán (v odvolaní aj vo vyjadrení k odvolaniu) týkajúcim sa procesu dokazovania treba v prvom rade uviesť, že podľa § 328 ods. 1 C.s.p. môže súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnúť tromi spôsobmi: 1/ návrh odmietnuť (ak neobsahuje predpísané náležitosti, alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý a ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní - § 327 C.s.p.), 2/ neodkladné opatrenie nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 315 ods. 1 C.s.p.) alebo 3/ návrh zamietnuť. V prípadoch uvedených pod bodmi 2/ a 3/ je potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov musí byť naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať na čas minulý.

25. Neodkladným opatrením v zmysle § 352 ods.2 písm. g/ C.s.p. je možné uložiť strane aby písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená.

26. V prípade zasielania správ (písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami) je možné považovať telesnú alebo duševnú integritu už za ohrozenú najmä v prípadoch hrozby fyzickým násillím (napr. SMS správy obsahujú výhražné texty, ktoré priamo alebo hrozia spôsobením fyzickej ujmy alebo útokom); hrozby psychického nátlaku alebo obťažovania (napr.

opakované SMS správy, ktoré svojou intenzitou, obsahom alebo frekvenciou sú spôsobilé navodiť adresátovi psychické utrpenie, stres alebo úzkosť. Môže ísť o obťažovanie, stalking, vydieranie alebo iné formy psychického nátlaku); hrozbou zverejnenia citlivých informácií (napr. správy, ktoré obsahujú informácie o zverejnení osobných alebo citlivých údajov, čo môže spôsobiť poškodenie osobnej reputácie alebo spôsobiť psychickú poruchu) alebo vydieraním a nátlakom (napr. správy, ktoré sa pokúšajú vydierať obeť napríklad pod hrozbou zverejnenia kompromitujúcich informácií alebo spôsobov použitia iným spôsobom).

27. Súd má pri posudzovaní situácií zohľadňovať konkrétny obsah a kontext správ, ako aj to, aký vplyv môžu mať na telesnú alebo duševnú integritu adresáta. Ak správy predstavujú vážne ohrozenie, môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zamedzilo ohrozovať poškodenú osobu.

28. Z kontextu povinným zasielaných (SMS, e-mail) správ navrhovateľke 1/ typu napr: „ L'úbim len teba a pucinku; Naozaj vás mám veľmi rád a nikdy nikoho nebudem mať radšej ako teba a našu krásnu F.; Stále na vás myslím A., navždy budete moje len vy dve; Stále si prezerám tvoje a F. fotky, veľmi by som chcel byť so svojou rodinkou; A., prajem ti pekné ráno, aj ti prajem, aby si dnes mala pekný deň, ktovie čo asi tak robíte; " evidentne vyplýva, že tieto majú emocionálny obsah, a konanie povinného tak nenapĺňa hypotézu právnej normy (§ 325 ods. 2 písm. g) C.s.p.), pretože v týchto správach absentujú či už priame alebo nepriame hrozby alebo správanie, ktoré môžu vážne ohrozovať telesnú alebo duševnú integritu navrhovateľky 1/. Správy neobsahujú priame hrozby fyzického násillia alebo iné vyhrážky, ktoré by ohrozovali telesnú alebo duševnú integritu navrhovateľky 1/ alebo jej blízkych osôb, v týchto správach nie sú zjavné známky manipulácie alebo nátlaku, ktoré by mali za cieľ spôsobiť emocionálne ujmy alebo kontrolovať správanie navrhovateľky 1/ prostredníctvom strachu či viny a uvedené správy nevykazujú ani známky agresívneho správania alebo pokusov o kontrolu, ktoré by mohli byť vnímané ako obťažovanie alebo stalking. Treba uviesť, že navrhovateľka 1/ neosvedčila, že by ju kontaktovanie povinným uvedeným typom správ malo mať vplyv na jej duševné zdravie (nepredložila žiaden dôkaz osvedčujúci uvedenú okolnosť).

29. Odvolací súd dospel k záveru, že z hľadiska nevyhnutnej ochrany navrhovateľky 1/, ako osoby, ktorej telesnú a duševnú integritu mal svojím konaním povinný ohroziť, nebola osvedčená dôvodnosť bezodkladnej naliehavej potreby úpravy vzťahov medzi stranami takými rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré by nasvedčovali tomu, že zo strany povinného dochádza k správaniu ohrozujúcemu jej telesné zdravie, či ku psychickému ubližovaniu v podobe hrubých vyhrážok, ponižujúceho urážania, osočovania a vulgárneho nadávania navrhovateľke 1/, ktoré by bolo spôsobilé ohroziť jej duševné a fyzické zdravie alebo vyvolať obavu o jej život. Nepochybne tu musí ísť o stav, ktorý neznesie odklad, nepostačuje len tvrdenie o zásahu do telesnej a duševnej integrity navrhovateľky 1/ bez osvedčenia tohto zásahu.

30. Len zo skutočností tvrdených navrhovateľkou 1/ v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, z SMS – správ, e-mailovej komunikácie, ako aj podaného trestného oznámenia, nie je možné vyvodzovať naliehavosť a potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, keďže nie je možné považovať za preukázanie právne podstatnej skutočnosti, že správanie sa povinného voči navrhovateľke dosiahlo intenzitu psychického násillia, pretože iba samotné narušenie vzájomných vzťahov strán sporu nemôže zakladať dôvodnosť navrhovaného neodkladného opatrenia.

31. Niet pochýb o tom, že medzi stranami sú diskrepancie ohľadom úpravy práv a povinností k ich maloletej dcére F., pričom dňa 28.2.2024 Okresný súd Senica nariadil neodkladné opatrenie sp. zn. 25P/9/2024, ktorým upravil styk otca s maloletou tak, že „ otec je oprávnený stýkať sa s maloletou F. každý kalendárny týždeň v stredu od 15.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v kalendárnom roku v nedeľu od 8.30 hod do 19.00 hod. s tým, že vymedzil dobu platnosti neodkladného opatrenia na skončenie konania vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov k maloletej F. vedenej na OS Senica pod sp. zn. 25/15/2024. Ako vyplýva z predmetného rozhodnutia, navrhovateľka 1/ v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia netvrdila žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali také konanie povinného, ktoré by vzbudzovalo jej obavu o telesnú a duševnú integritu seba, ako aj dcéry F..

32. Vo vzťahu k povinnému uloženej povinnosti nepribližovať sa k navrhovateľke 1/ na vzdialenosť menšiu ako 10 m je potrebné uviesť, že žiadne okolnosti, ako už bolo vyššie uvedené v čase nariadenia tohto neodkladného opatrenia (pozn: a ani v čase nariadenia neodkladného opatrenia vo veci sp. zn. 25P/9/2024 zo dňa 28.2.2024) nenasvedčovali tomu, že by mal povinný svojím konaním narušovať

telesnú a duševnú integritu navrhovateľky 1/ a tobôž ich maloletej dcéry F., pričom záver súdu prvej inštancie, že sa tak dialo vo vzťahu k navrhovateľke 1/ mal byť osvedčený SMS správami, e-mailovou komunikáciou a podaným trestným oznámením navrhovateľky 1/ (nebezpečné prenasledovanie, nátlak), ktorá ho podala dňa 25.3.2024, z dôvodu konania povinného. Tu bolo potrebné súdom prvej inštancie vyhodnocovať s maximálnou ostražitosťou najmä to, že z pohľadu navrhovateľky 1/ by nariadenie ňou navrhovaného neodkladného opatrenia vo vzťahu k povinnému malo nepochybne významný vplyv na jej hmotnoprávne postavenie vo vzťahu ku konaniu o úprave práv a povinností rodičov k maloletej F. prebiehajúcim na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 25P/15/2024, preto je namieste, aby boli skutočnosti svedčiace pre takýto zásah osvedčené s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou.

33. Súd prvej inštancie nariadením neodkladného opatrenia, ktorým uložil povinnému, aby nekontaktoval navrhovateľku 1/ písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami a ktorým mu uložil povinnosť, aby sa na vzdialenosť menej ako 10 metrov nepribližoval k navrhovateľke 1/, s výnimkou súdnych a vyšetrovacích úkonov vo veciach týkajúcich sa strán konania a v čase styku povinného s navrhovateľkou 2/ rozhodol vecne nesprávne, preto ho odvolací súd podľa § 388 C.s.p. zmenil a návrh na nariadenie uvedeného neodkladného opatrenia zamietol, pretože navrhovateľka 1/ neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami v potrebnej kvalite a rozsahu.

34. Vzhľadom k tomu, že sa tu jedná o návrhové konanie, vo vzťahu k zamietajúcej časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, týkajúcej sa navrhovateľky 2/, nebolo potrebné reagovať špecifickou odpoveďou na povinným vznesené odvolacie námietky vo vzťahu k navrhovateľke 2/.

35. Podľa § 396 ods. 2 C.s.p. ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, pričom ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie (§ 396 ods. 1 C.s.p.). Povinný bol úspešný v celom rozsahu, preto má podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p. voči navrhovateľke 1/ nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v plnom rozsahu.

36. Podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p. a ustanovením § 262 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania tak, že povinný má voči navrhovateľke 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pretože bol v odvolacom konaní úspešný v celom rozsahu a vznikol mu tak voči navrhovateľke 1/, v konaní neúspešnej, nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným rozhodnutím podľa § 262 ods. 2 C.s.p.

37. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Súd poučuje strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).